Vlaams Parlement

343 (2019-2020) – Nr. 2
ingediend op 1 september 2020 (2019-2020)

Verslag

namens de Commissie voor Wonen en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door Tom De Meester

over het voorstel van resolutie

van An Moerenhout, Björn Rzoska, Imade Annouri en Celia Groothedde

over het invoeren van praktijktesten op de private huurmarkt in de strijd tegen discriminatie

verzendcode: WON

Samenstelling van de Commissie voor Wonen en Onroerend Erfgoed:

Voorzitter: Kurt De Loor.

Vaste leden:
Allessia Claes, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Manuela Van Werde, Katja Verheyen;
Adeline Blancquaert, Filip Brusselmans, Guy D'haeseleer;
Vera Jans, Joke Schauvliege;
Steven Coenegrachts, Mercedes Van Volcem;
An Moerenhout, Tine Van den Brande;
Kurt De Loor.

Plaatsvervangers:
Inez De Coninck, Liesbeth Homans, Sofie Joosen, Jos Lantmeeters, Lorin Parys;
Leo Pieters, Klaas Slootmans, Frieda Verougstraete-Deschacht;
Katrien Partyka, Katrien Schryvers;
Jean-Jacques De Gucht, Gwenny De Vroe;
Ann De Martelaer, Gustaaf Pelckmans;
Maxim Veys.

Toegevoegde leden:
Tom De Meester.

Documenten in het dossier:
343 (2019-2020) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

INHOUD

1. Toelichting door An Moerenhout 4
2. Bespreking 6
   2.1. Commentaar van Nadia Sminate 6
   2.2. Commentaar van Maxim Veys 6
   2.3. Commentaar van Tom De Meester 6
   2.4. Commentaar van Vera Jans 7
   2.5. Commentaar van Guy D'haeseleer 7
   2.6. Commentaar van Mercedes Van Volcem 9
   2.7. Reactie van Tom De Meester 9
   2.8. Repliek van An Moerenhout 10
   2.9. Commentaar van Sarah Smeyers 10
   2.10. Reactie van Guy D'haeseleer 11
   2.11. Tweede repliek van An Moerenhout 11
   2.12. Tweede reactie van Tom De Meester 11
   2.13. Reactie van Sarah Smeyers 12
   2.14. Tweede reactie van Guy D'haeseleer 12
   2.15. Commentaar van de voorzitter 12
   2.16. Tweede reactie van Sarah Smeyers 13
3. Stemming 13

De Commissie voor Wonen en Onroerend Erfgoed besprak op 18 juni 2020 het voorstel van resolutie van An Moerenhout, Björn Rzoska, Imade Annouri en Celia Groothedde over het invoeren van praktijktesten op de private huurmarkt in de strijd tegen discriminatie.

De Groenfractie had de spoedbehandeling van het voorstel van resolutie gevraagd in de plenaire vergadering van 10 juni 2020. De plenaire vergadering verwierp het voorstel tot spoedbehandeling en derhalve bleef het voorstel van resolutie verwezen naar de Commissie voor Wonen en Onroerend Erfgoed (zie *Hand.* Vl.Parl. 2019-20, 10 juni 2020).

(Tijdens de vergadering van de commissie waren alleen de commissievoorzitter en de commissiesecretaris fysiek in de commissiezaal aanwezig. De vaste leden, de plaatsvervangende leden en de toegevoegde leden van de commissie kregen de mogelijkheid om online aan de vergadering deel te nemen via het platform Zoom. Andere volksvertegenwoordigers konden alleen na motivering online aan de vergadering deelnemen.)

De Commissie voor Wonen en Onroerend Erfgoed verwierp het voorstel van resolutie.

1. Toelichting door An Moerenhout

An Moerenhout stelt dat er de voorbije weken al veel werd gediscussieerd over racisme en discriminatie in het parlement, zie de behandeling van de resolutie van de meerderheid over de bestrijding van discriminatie en racisme in de samenleving, aangenomen op 10 juni 2020 (*Hand.* Vl.Parl. 2019-20, 10 juni 2020, en *Parl.St.* Vl.Parl. 2019-20, nr. 360/1-4), en het actualiteitsdebat op 17 juni 2020 over het standpunt van de Vlaamse Regering inzake de aanpak van discriminatie op de arbeidsmarkt en huurmarkt (*Hand.* Vl.Parl. 2019-20, 17 juni 2020). Zij licht toe dat dit voorstel van resolutie echter concreet focust op discriminatie op de huurmarkt, wat niet te vergelijken is met bijvoorbeeld discriminatie op de arbeidsmarkt.

Het voorstel van resolutie werd ingediend naar aanleiding van het wereldwijde protest na de dood van George Floyd in de Verenigde Staten, ingevolge zijn arrestatie door de politie. De beweging Black Lives Matter bracht ook in Brussel en andere Belgische steden veel mensen op de been. Hun geduld is op. Slachtoffers van discriminatie hebben wel gelijke rechten, maar krijgen onder meer op de huurmarkt al zolang geen gelijke kansen.

Cijfers uit 2018 van Pieter-Paul Verhaeghe, de expert bij uitstek van het discriminatieprobleem op de huurmarkt, tonen aan dat mannen met een Maghrebijnse naam 41 procent minder kans krijgen om een huurwoning te bezichtigen. Vlaams minister van Wonen Matthias Diependaele verklaarde tijdens het voormelde actualiteitsdebat dat er officiële cijfers zijn van 2005 en 2013. Dat er geen recentere onderzoeken zijn gevoerd, was net een bewuste keuze van zijn voorgangster Liesbeth Homans. Er is trouwens in 2018 wel een Groot Woononderzoek gevoerd, alleen werd daarin niet gevraagd naar racisme en discriminatie. An Moerenhout vindt dat men geen stap achteruit mag zetten omdat racisme en discriminatie niet worden gemonitord in Vlaanderen.

Uit allerlei steekproeven en onderzoeken is geweten dat de problematiek niet is verdwenen, ook al was ze onder de radar gebleven. Dat is de boodschap voor de commissie: het probleem is er en het groeit. De kernvraag in het voorstel van resolutie is of men al dan niet iets wil doen om discriminatie aan te pakken. Het is ontgoochelend dat het regeerakkoord en de beleidsnota amper discriminatie

vermelden en dat er geen recente cijfers zijn. Het pluspunt van de discussies de voorbije weken is dat het debat werd geopend, ook al is het gepolariseerd.

Tijdens de vorige zittingsperiode werd in de toenmalige Commissie voor Wonen, Armoedebeleid en Gelijke Kansen veel werk verricht rond discriminatie op de huurmarkt, ook door de meerderheidspartijen. An Moerenhout schetst een korte historiek. In 2015 nam de stad Gent het voortouw met de invoering van praktijktesten, in 2016 gevolgd door de stad Brussel. In 2017 bestelde toenmalig Vlaams minister van Wonen en Gelijke Kansen Liesbeth Homans een onderzoek bij het Steunpunt Wonen, om te bekijken hoe er stappen vooruit konden worden gezet naar aanleiding van de stijgende cijfers betreffende discriminatie. In 2016 werden de eerste cijfers uit Gent bekend, waaruit bleek dat immokantoren in 26 procent van de gevallen mensen van etnische minderheden discrimineerden. In een tweede fase werd in Gent gemikt op sensibilisering en zelfregulering door middel van aangekondigde praktijktesten, waarna etnische discriminatie met meer dan de helft bleek gedaald te zijn. In 2018 bleek uit de onderzoeksresultaten van het Steunpunt Wonen dat sensibiliseringscampagnes van de overheid, zoals in 2015, niet volstaan om de discriminatiecijfers te doen dalen. De resultaten van de tweede fase in Gent waren hoopgevend: slechts twee immokantoren bleken bewust te discrimineren, bij de overige ging het louter om vooroordelen.

Op 1 maart 2018 hield de toenmalige Commissie voor Wonen, Armoedebeleid en Gelijke Kansen een hoorzitting over discriminatie op de private huurmarkt (*Parl.St.* Vl.Parl. 2017-18, nr. 1554/1), met prof. Pieter-Paul Verhaeghe, vertegenwoordigers van Unia, de Verenigde Eigenaars, het Steunpunt Wonen, de Confederatie van Immobiliënberoepen Vlaanderen en het Vlaams Huurdersplatform, en prof. Matthias Storme. De conclusie, ook van de meerderheidspartijen, was dat het zo niet verder kon. Steden als Mechelen, Kortrijk, Genk, Leuven en Antwerpen begonnen na de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 zelf praktijktesten uit te rollen. De problematiek moest worden opgelost en worden besproken in onderhandelingen bij de nieuwe regeringsvorming, om te komen tot een uniform systeem voor Vlaanderen. Het verder doorschuiven van het probleem zou een bewijs van onkunde zijn.

Zowat iedereen was het er dus over eens, maar de parlementsverkiezingen van 26 mei 2019 schudden de prioriteiten bij bepaalde partijen door elkaar. Dat is de politieke realiteit, maar de problematiek blijft bestaan en de beweging van demonstranten tegen en slachtoffers van racisme zal niet gaan liggen. De experten verklaren dat informeren en sensibiliseren niet volstaat en dat er een kaas-met-gatenbeleid wordt gevoerd. Dat is geen goede reclame voor het Vlaamse woonbeleid, vindt An Moerenhout. Door de lappendeken van lokale maatregelen is er veel onzekerheid bij zowel huurders als verhuurders.

Het parlement heeft een belangrijke rol te spelen. An Moerenhout hoopt dat er aan de slag wordt gegaan met de problematiek, dat men elkaar kan vinden zonder polarisering en dat er een traject kan worden afgelegd. De huidige zittingsperiode duurt nog ongeveer vier jaar. Het zou onhoudbaar zijn als er geen rekening wordt gehouden met de stroom aan negatieve informatie. Het zou menselijk en politiek heel jammer zijn als dat wordt genegeerd.

Groen vindt de invoering van praktijktesten in heel Vlaanderen een logische stap, omdat louter informeren al jarenlang onvoldoende blijkt te zijn. Zoals experten en sommige steden hebben aangetoond, moet er handhaving zijn en moeten er juridische gevolgen worden gegeven als volgende stap tegen discriminatie op de huurmarkt.

2. Bespreking

2.1. Commentaar van Nadia Sminate

Nadia Sminate wil geen afbreuk doen aan het werk van An Moerenhout. Zij heeft alle respect voor het voorstel van resolutie, maar vindt dat het niet veel zin heeft het reeds tweemaal gevoerde debat te herhalen. Iedereen heeft zijn argumenten aangevoerd, de standpunten zijn duidelijk en zullen niet meer veranderen.

2.2. Commentaar van Maxim Veys

Maxim Veys verklaart dat het thema inderdaad niet voor het eerst aan bod komt. Hij wijst de meerderheid er echter op dat indien zij de vraag om spoedbehandeling in de plenaire vergadering wegstemt, het voorstel van resolutie effectief nog moet worden behandeld in de commissie. Dat kon worden vermeden door het een volwaardige behandeling in de plenaire vergadering te geven.

Na alle debatten en standpunten is het voor de sp.a-fractie onvoldoende duidelijk wat er nu precies zal komen. De spreker wil meer zekerheid dat het de juiste dingen zullen zijn en dat het niet vrijblijvend zal zijn. Daarom zal zijn fractie het voorstel van resolutie steunen.

2.3. Commentaar van Tom De Meester

Na het plenaire debat op 17 september 2020 viel het *Tom De Meester* op dat minister Matthias Diependaele zonder argumenten zit. De spreker betwist dat het debat geen zin meer zou hebben. Het is duidelijk heel hard nodig, maar de meerderheid wil dat maar niet begrijpen. Tom De Meester weerlegt vervolgens een voor een de argumenten van de minister en de meerderheid tegen paraktijktesten.

Ten eerste werken praktijktesten wel degelijk om discriminatie te doen dalen. Dat is geen mening, maar een feit, vastgesteld na wetenschappelijk onderzoek. Het argument dat discriminatie dan zou verschuiven naar een latere fase in het proces, klopt ook niet volgens de spreker. Als men mensen de kans geeft om zich aan te bieden op de huurmarkt, zullen door het contact tussen verhuurders en kandidaat-huurders veel vooroordelen worden weggewerkt en wordt discriminatie vermeden. In Gent werd zo discriminatie door immokantoren effectief en succesvol aangepakt en dat heeft op zijn beurt geleid tot zelfregulering bij kleine, individuele verhuurders, waardoor discriminatie werd verminderd.

Ten tweede stelt het alternatief van de minister, namelijk meldpunten, discriminatie pas vast na de feiten. Het instrument om vervolgens een melding te controleren, is echter net het uitvoeren van een praktijktest. Meldpunten leiden dus onvermijdelijk tot praktijktesten.

Ten derde heeft de minister gesteld dat de overheid eerlijk moet zijn en dat praktijktesten een vorm van uitlokking of provocatie zouden zijn. Intussen is er echter een stortvloed aan rechterlijke uitspraken die stellen dat de nabootsing van een reële situatie uit het dagelijks leven een faire manier is om discriminatie al dan niet vast te stellen. Een immokantoor heeft immers alle vrijheid om al dan niet te discrimineren, het wordt niet in een bepaalde richting geduwd bij een praktijktest.

Ten vierde liet de minister uitschijnen dat het veralgemeend invoeren van praktijktesten gelijkstaat met beweren dat alle Vlamingen racisten zouden zijn. Tom De Meester noemt dat ideologisch inspelen op een spontaan aanvoelen bij een deel van de bevolking dat niet voor racist wil versleten worden. Volgens de

spreker heeft niemand dat ooit beweerd en zijn de meeste Vlamingen inderdaad geen racist. De resultaten van de praktijktesten bewijzen dat ook, want daaruit volgen niet veel juridische vervolgingen. Immokantoren waar discriminatie wordt vastgesteld, krijgen eerst een soort verbetertraject opgelegd: ze worden geconfronteerd met de resultaten en kunnen zich herpakken. Pas indien bij een tweede controle wordt vastgesteld dat ze hardnekkig blijven discrimineren op grote schaal wordt een procedure bij Unia ingeleid. De spreker noemt dat laatste terecht, want discriminatie is en blijft nu eenmaal een misdrijf.

Nadia Sminate heeft, in een debat met An Moerenhout op Radio 1 op woensdagochtend 17 september 2020, verklaard dat door het invoeren van veralgemeende praktijktesten iedereen een racist wordt tot het tegendeel wordt bewezen. Dat klopt niet, stelt Tom De Meester: als dat zo was, dan is elke automobilist een dronkaard tot bewijs van het tegendeel. Dan moet men ook maar stoppen met alcoholcontroles in het verkeer.

Voor de spreker zijn praktijktesten een goede manier om discriminatie in kaart te brengen en aan te pakken. Er komt nu een wetenschappelijk adviescomité dat de Vlaamse Regering zal adviseren over hoe academische monitoring van discriminatie in de praktijk kan worden gebracht. Voor Tom De Meester staat het als een paal boven water dat die experten zullen voorstellen om praktijktesten in te voeren. Zal de Vlaamse Regering daar dan op ingaan of niet?

2.4. Commentaar van Vera Jans

Vera Jans sluit zich aan bij Nadia Sminate: het debat is al zeer uitvoerig gevoerd en de standpunten zijn gekend. Zij heeft respect voor het werk van An Moerenhout. De context en de geschiedenis die An Moerenhout heeft geschetst, tonen aan dat men over het onderwerp zeker nog van gedachten zal wisselen. Op dit moment is er echter de voormelde aangenomen resolutie van de meerderheid. Dat is een sterk werkstuk, waarmee verdere stappen worden gezet. Bijgevolg zal de CD&V-fractie tegen het voorliggende voorstel van resolutie stemmen.

2.5. Commentaar van Guy D'haeseleer

Guy D'haeseleer vreest dat er nog geen einde komt aan het debat. Hij bedankt de minister voor diens duidelijke taal bij de linkse aanvallen betreffende praktijktesten en verwijst naar met name de uitlatingen van An Moerenhout, als zouden de recente verklaringen van de minister in Terzake intellectueel oneerlijk en juridisch onjuist zijn, en Maxim Veys, die het had over een torpedo van de minister.

Er komt echter ook tegenwind vanuit meerderheidspartij Open Vld, meer bepaald Sihame Ek Kaouakibi, die op 17 juni 2020 met de linkse oppositiepartijen meestemde voor hun motie tot besluit van het op 17 juni 2020 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het standpunt van de Vlaamse Regering inzake de aanpak van discriminatie op de arbeidsmarkt en huurmarkt, ingediend door de linkse oppositiepartijen (*Parl.St.* Vl.Parl. 2019-20, nr. 371/1). Uit krantenberichten blijkt dat Wilfried Vandaele en Katrien Partyka daar als leden van de meerderheid ongelukkig en ontgoocheld over zijn.

De spreker meent dat er heel snel opnieuw zal worden gediscussieerd over praktijktesten of monitoring. Hij is ervan overtuigd dat er snel een advies zal komen dat praktijktesten de enige oplossing zijn, van professoren die ver van de realiteit staan. Voor Jan Denys van Randstad, een autoriteit inzake de arbeidsmarkt, gelden praktijktesten echter alleen voor de eerste stap en wordt het

probleem, "als het al zou bestaan" in de woorden van Guy D'haeseleer, in grote mate naar een latere fase verschoven.

De spreker noemt het voorstel van resolutie in eerste instantie een ingeving van Groen om het eigen kiesvee te plezieren. Het staat mijlenver van wat er bij de bevolking leeft. De spreker is ervan overtuigd dat de Vlaming van nature absoluut geen racist is en het meer dan beu is om steeds als zodanig te worden gestigmatiseerd. De eenzijdige manier waarop het zogenaamde probleem wordt aangepakt, kan op heel weinig steun rekenen bij het grootste deel van de bevolking, zo meent de spreker.

In het begin van de gedrukte toelichting bij het voorstel van resolutie, over de crisis op de woningmarkt, worden cijfers over discriminatie vermeld. De spreker meent dat die cijfers niet zullen verbeteren ten gevolge van praktijktesten, omdat meer en meer private verhuurders zich gestigmatiseerd zullen voelen door het antidiscriminatiebeleid en zullen afhaken, wegens een hoger risico op wanbetaling en huurschade en de toenemende uitholling van de contactvrijheid.

In de voormelde hoorzitting in 2018 verklaarde professor Matthias Storme dat hoe meer iets als repressie gezien wordt, hoe meer er een Vieraugengesellschaft gecreëerd wordt en dus de diensten niet meer publiek worden aangeboden. De invoering van praktijktesten vergroot aldus de kans dat private verhuurders afhaken, waardoor de woningcrisis nog zou verergeren.

De spreker vreest dat Vlaams Belang binnenkort alleen zal staan. Er waren moedige uitspraken van de minister, maar de spreidstand van N-VA zal onhoudbaar worden volgens de spreker. Hij is benieuwd naar het standpunt van N-VA over enkele weken. Men kan niet het ene verklaren in de Vlaamse Regering en lokaal het andere doen, met name praktijktesten uitvoeren in onder meer Antwerpen, onder burgemeester Bart De Wever.

De eenzijdige manier waarop de problematiek wordt behandeld, stuit de spreker tegen de borst. Men onderschat waarmee verhuurders in de dagelijkse realiteit worden geconfronteerd. Een verhuurder wil zijn pand maximaal laten renderen, de huurder een maximaal comfort bezorgen en zijn huis of appartement in perfecte staat behouden. Dan vindt de spreker het logisch dat de verhuurder zelf mag bepalen aan wie hij de woning verhuurt.

Dat verhuurders geen voorstander zijn van het verhuren aan vreemdelingen, heeft een voorgeschiedenis. Dat ligt er volgens de spreker niet aan dat Vlamingen van nature racistisch zouden zijn, maar integendeel aan een attitudeprobleem bij vreemdelingen: een aantal van hen weigert zich aan te passen en zorgt voor overlast en problemen. De spreker heeft van verhuurders die hun pand moesten herstellen na een huurperiode al talloze e-mails ontvangen, met daarbij foto's van de staat van het pand die om te huilen zijn. Dan is het perfect te begrijpen dat men tweemaal nadenkt alvorens te verhuren aan sommige mensen, die de taal niet kennen en met wie men moeilijk kan communiceren. Verhuurders kiezen liever huurders in wie ze wel vertrouwen hebben en voor de spreker kan dat moeilijk als discriminatie worden gecatalogeerd.

Eigenaars zijn er zich vaak ook niet van bewust dat ze discrimineren. Voor hen gaat het om een legitieme selectie op basis van eerdere ervaringen, die niet meer is dan een risicobeperking. Ze investeren hun kapitaal in een eigendom. Als ze dat na de passage van een huurders verwaarloosd, vervuild of afgebroken terugvinden, denken ze de volgende keer wel beter na voor ze aan vreemdelingen verhuren.

Voor de spreker kan het niet door de beugel dat door middel van praktijktesten een heksenjacht op eigenaars wordt gehouden als waren ze allemaal racisten en vrijwillige beoefenaars van discriminatie. Het is gemakkelijk om hen alle verantwoordelijkheid in de schoenen te schuiven, maar omgekeerd hoort men weinig over allochtone huurders die weigeren hun huur te betalen, overlast veroorzaken en eigendommen verwaarlozen of beschadigen. In plaats van discriminatie te monitoren en te becijferen, oppert de spreker dat men eens zou moeten bekijken of de staat van afgebroken huurpanden werd veroorzaakt door autochtone of allochtone huurders en dat men daarover statistieken zou moeten bekendmaken. Het ene is een rechtstreeks gevolg van het andere, meent de spreker.

In het voorstel van resolutie is ook sprake van CIB Vlaanderen (Confederatie van Immobiliënberoepen) en BIV (Beroepsinstituut van Vastgoedmakelaars), de vertegenwoordigers van de Vlaamse vastgoedsector, die elke vorm van discriminatie afkeuren en regelmatig samenwerken met Unia. Er werd echter niet aan toegevoegd dat zij tegenstanders zijn van praktijktesten.

De spreker stelt dat praktijktesten de verhuurders culpabiliseren. Hij noemt dat repressie en dwang. Het is wachten op een initiatief van Vlaams minister van Gelijke Kansen Bart Somers om al dan niet zelfklevers op ramen te laten plakken, wat bij de spreker zwarte periodes uit onze geschiedenis oproept. Hij gaat absoluut niet akkoord met dergelijke werkwijze, die hij je reinste provocatie en uitlokking van een misdrijf noemt.

De spreker ziet de geesten bij andere partijen rijpen. De minister wordt aangevallen door leden van Open Vld die rechtstreeks ingaan tegen het regeerakkoord en hun coalitiepartner N-VA voor schut zetten. N-VA moet duidelijkheid scheppen: men kan niet op lokaal vlak praktijktesten invoeren om er dan tegen te zijn op Vlaams niveau. De minister moet binnen de meerderheid de violen laten afstemmen en het standpunt van zijn partij, die warm en koud blaast, verduidelijken.

De spreker besluit dat de Vlaams Belangfractie tegen praktijktesten is en tegen de stigmatisering van eigenaars en verhuurders strijdt. Zijn fractie zal dus met veel plezier tegen het voorstel van resolutie stemmen.

2.6. Commentaar van Mercedes Van Volcem

Mercedes Van Volcem wenst het debat niet te herhalen, omdat volgens haar alles al aan bod is gekomen.

2.7. Reactie van Tom De Meester

Tom De Meester is ontgoocheld dat de meerderheid het debat weigert. Dat is het beste bewijs dat ze zonder argumenten zit en het is een uiting van gebrek aan respect voor het parlement.

Als repliek aan Guy D'haeseleer stelt hij ten eerste dat Jan Denys geen academisch expert is, maar een lobbyist van de onderneming Randstad.

Ten tweede noemt Tom De Meester het een karikatuur dat verhuurders zelf niet zouden mogen bepalen aan wie ze verhuren. Uiteraard mag dat, niemand heeft het tegendeel beweerd. Alleen mogen verhuurders daarbij niet discrimineren op grond van naam, afkomst enzovoort. Dat is namelijk strafbaar, maar misschien beseft Guy D'haeseleer dat niet.

Volgens Guy D'haeseleer gaat het niet om discriminatie maar om risicobeperking. Men zou volgens Tom De Meester echter ook veel voorbeelden en foto's kunnen tonen van autochtonen die een huurhuis in puin hebben achtergelaten. In Vlaanderen zijn er ongeveer 550.000 private huurhuizen, maar Guy D'haeseleer komt aanzetten met de anekdotiek van enkele foto's. Zo tracht hij zijn racistisch standpunt dat discriminatie dik in orde is te verpakken. Vlaams Belang verdedigt discriminatie, PVDA niet. Voor PVDA zijn praktijktesten de enige efficiënte manier om discriminatie aan te pakken.

2.8. Repliek van An Moerenhout

Dat Vlaams Belang de minister bedankt voor zijn duidelijke taal, bewijst voor *An Moerenhout* dat de minister een grens heeft overschreden in zijn bewoordingen en zijn verhouding tot kandidaat-huurders die slachtoffer zijn van racisme en discriminatie. De bedoeling is dat de minister naast hen zou staan in plaats van tegenover hen. Hij heeft de foute kant gekozen.

De spreekster is ontgoocheld over het debat. De argumenten zijn niet uitgeput. Zij heeft haar argumenten weliswaar al driemaal gegeven, maar zij heeft nog geen enkel tegenargument gehoord inzake de huurmarkt. In de plenaire vergadering van 17 juni 2020 ging het over lokale besturen, administratie, initiatieven van Vlaams minister van Economie en Werk Hilde Crevits en de arbeidsmarkt.

Zij had gehoopt dat de commissie constructief en sterk werk zou verrichten zoals in de vorige zittingsperiode, maar is daarin ontgoocheld. De meerderheid wil het debat over de huurmarkt niet aangaan. De spoedbehandeling van het voorstel van resolutie werd in de plenaire vergadering van 10 juni 2020 weggestemd en op 17 juni 2020 kwam daar het actualiteitsdebat tussen, maar dat had niets met de huurmarkt te maken.

De spreekster vindt dat pijnlijk, want het gaat om een gevoelige kwestie voor de betrokkenen. De problematiek verdwijnt niet door het debat uit de weg te gaan. Men kan de geschiedenis niet weggommen en de problemen worden groter als ze worden verzwegen en geen plaats krijgen. Menselijk bekeken is dat geen slimme houding, ook al zijn er verschillende perspectieven op de problematiek en is die niet simpel.

De CD&V-fractie heeft zich constructief getoond in de recente discussies. De spreekster hoopt bijgevolg dat de meerderheid de problematiek de volgende vier jaar niet onder de mat veegt terwijl de oppositie moet blijven roepen.

In parlementaire commissies wordt het technisch en wetgevend werk geleverd. An Moerenhout roept de commissie op om de komende jaren parlementair sterker aan de slag te gaan in dit debat, om een beter en efficiënter beleid tegen discriminatie op de huurmarkt te vinden. Zij is het met Vlaams Belang slechts over één ding eens, namelijk dat hierover het laatste woord nog niet gezegd is.

2.9. Commentaar van Sarah Smeyers

Sarah Smeyers begrijpt dat An Moerenhout de meerderheid uit haar tent wil lokken, maar vraagt zich af waar ze met haar gedachten was de voorbije weken als zij stelt dat het debat niet gevoerd wordt: de voorbije week is het immers over niets anders gegaan in het parlement en de media. De spreekster weerlegt dat het nog niet over Wonen zou gegaan zijn. Dat is oneerlijk, want de minister van Wonen heeft het actualiteitsdebat volledig bijgewoond, heeft het over de Woonsurvey gehad en heeft zich in de discussie gemengd.

2.10. Reactie van Guy D'haeseleer

Guy D'haeseleer repliceert op het verwijt van anekdotiek door Tom De Meester dat hij een constructief voorstel heeft gedaan: laat objectief onderzoeken in welke mate allochtonen verantwoordelijk zijn voor verwaarlozing, wanbetaling, verstoring van de openbare orde en overlast, desnoods door diezelfde experten die praktijktesten zullen voorstellen. Men zou schrikken als de zaak zowel van de kant van de huurder als van de verhuurders wordt bekeken, maar de spreker vreest dat daarvoor weinig animo zal zijn bij de linkse partijen omdat het een openbaring zou worden die de hele theorie van de multiculturele samenleving op de helling zet.

De spreker stelt dat de linkse partijen niet begrijpen dat de kiezer hun recepten voor de, voor zijn part opgeklopte, problemen steeds minder smaakt. De linkerzijde trekt daar blijkbaar geen lessen uit en is op verkiezingsavond andermaal verwonderd dat ze een nieuwe nederlaag heeft geleden omdat de kiezer haar niet meer gelooft en vertrouwt.

De spreker stelt dat de minister het nog hard zal te verduren krijgen aangezien hij gecompromitteerd is door de steun van Vlaams Belang voor zijn standpunten. Zo ver reikt blijkbaar de verdraagzaamheid van de linkse partijen. Als de minister bij zijn standpunt blijft, krijgt hij zeker de steun van Vlaams Belang. De spreker vreest dat het dossier op tafel blijft. Hij is benieuwd, al hoopt hij het tegendeel, naar de koerswijziging van de minister, wellicht onder druk van de coalitiepartners.

2.11. Tweede repliek van An Moerenhout

An Moerenhout repliceert Sarah Smeyers dat ze niemand uit zijn tent wil lokken. Het klopt dat de minister argumenten heeft aangevoerd, maar de essentie van het betoog van de spreekster is dat het parlement en de regering duidelijk een heel andere verantwoordelijkheid, rol en marge hebben. Het parlement moet het debat voeren. Op het einde van de vorige zittingsperiode had N-VA in de commissie een andere mening dan de toenmalige minister. Misschien wist Sarah Smeyers dat niet. In de relatieve beslotenheid van de commissie kan vertrouwen ontstaan en kan men proberen om vooruit te gaan en de regering te adviseren. Dat is de essentie van politiek en dat is wat er toe doet, gelooft An Moerenhout. In die zin bedoelde zij dat ze het jammer vindt dat het debat niet onder parlementsleden wordt gevoerd.

De particratie staat sterk en het grootste deel van de beslissingen komt vanuit de regering, maar in het deeltje dat het parlement kan veranderen, zou het stappen vooruit kunnen zetten in deze belangrijke materie, waarbij het trouwens niet over kiesvee gaat zoals Vlaams Belang het formuleerde. De spreekster beseft dat het debat, dat geen debat was, hier wordt afgesloten, maar hoopt dat men elkaar in de commissie nog zal kunnen vinden, los van de minister en de regering, die in een andere context met een andere marge werken.

2.12. Tweede reactie van Tom De Meester

Tom De Meester koestert niet de illusie dat hij Guy D'haeseleer van mening kan doen veranderen, maar geeft hem toch een tegenvoorbeeld. Hij kent persoonlijk een verhuurder, die zijn verhuurde pand na afloop van het contract als een puinhoop heeft aangetroffen. De huurders hadden het huis werkelijk uitgehold en de tuin verwoest, want zij hoedden daar geiten. Het ging om een blank, Vlaams koppel veertigplussers uit de streek van Antwerpen. Geeft dat een verhuurder het recht om alle blanke, Vlaamse veertigplussers uit de streek van Antwerpen te discrimineren om het risico te beperken?

Stel dat uit het onderzoek gevraagd door Guy D'haeseleer zou blijken dat er een probleem is bij bepaalde groepen huurders. Geeft dat het recht om iedereen over dezelfde kam te scheren en bij voorbaat mensen uit te sluiten van kansen op de huurmarkt? Dat is de kwestie. Dat is de stelling die Guy D'haeseleer verdedigt. Wat hij doet, is discriminatie politiek verdedigen, en discriminatie is strafbaar.

Ten tweede is de spreker het eens met An Moerenhout dat het debat niet is gevoerd. Tijdens het actualiteitsdebat werd weliswaar uitvoerig gediscussieerd, maar de kritiek is dat de meerderheid nu weigert verder te gaan met het gestelde debat. Dat getuigt van een gebrek aan respect voor het parlement en het werk van de commissie. Bij zijn verkiezing een jaar geleden hoopte hij oprecht dat er in commissies constructieve en diepgaande discussies konden plaatsvinden, met argumenten en tegenargumenten, waarbij men elkaar soms in het midden kan ontmoeten om gaandeweg vooruit te gaan. Dat was misschien naïef. De enige reden die hij kan bedenken voor dit soort stellingenoorlog waarmee men niet vooruit raakt en voor de afwezigheid van de minister, is dat de meerderheid geen argumenten heeft.

2.13. Reactie van Sarah Smeyers

Sarah Smeyers betwist dat het debat niet werd gevoerd. De linkse oppositie concludeert dat alleen maar omdat er geen meerderheid is voor het voorliggende voorstel van Groen. Door het debat te voeren zal er geen vooruitgang komen en zullen de meningen aan beide kanten niet veranderen. Het actualiteitsdebat heeft plaatsgevonden, maar de linkse partijen zijn ook niet van mening veranderd. Zij herhaalt dat het actualiteitsdebat ook over Wonen en praktijktesten op de huurmarkt is gegaan. Er is gestemd over moties tot besluit van het actualiteitsdebat en op 10 juni 2020 werd al een resolutie aangenomen. Er heeft daarbij telkens een uitvoerig debat plaatsgevonden. Zij vraagt het debat af te sluiten en over te gaan tot de stemming.

2.14. Tweede reactie van Guy D'haeseleer

Guy D'haeseleer repliceert Tom De Meester dat iedereen wel voorbeelden kan aanhalen. Net daarom stelde hij voor een objectief onderzoek te laten uitvoeren om vast te stellen welke bevolkingsgroepen buitenproportioneel vertegenwoordigd zijn qua overlast en verwaarlozing en beschadiging van huurwoningen, wat volgens de spreker ontegensprekelijk zal blijken. Dan kan er nadien met een andere kijk over discriminatie worden gediscussieerd. Hij begrijpt dat eigenaars hun risico tot een minimum willen beperken door te kiezen voor huurders die zij vertrouwen.

2.15. Commentaar van de voorzitter

Voorzitter Kurt De Loor stelt dat er een debat in plenaire vergadering werd gevoerd, in het kader van het controlerecht van het parlement over de uitvoerende macht. In de commissies kan men dan verder en uitvoeriger op bepaalde thema' s ingaan, wat echter gevoelig blijkt te liggen bij sommigen.

Als men hem buiten het parlement vraagt hoe het er in het parlement aan toegaat, antwoordt hij steevast dat het belangrijkste werk in de commissies gebeurt. Hij vindt dat belangrijk en geeft daarom veel ruimte voor discussies en tussenkomsten, en dat wil hij blijven doen. Het voorliggende voorstel van resolutie kwam op de agenda van de commissie, aangezien de spoedbehandeling door de plenaire vergadering werd afgewezen, en bijgevolg werd er ruimte voor gegeven.

2.16. Tweede reactie van Sarah Smeyers

Sarah Smeyers vindt dat de oppositie niet week na week de spoedbehandeling van allerlei voorstellen in de plenaire vergadering moet vragen, voor het oog van de camera's, als ze vindt dat die voorstellen eigenlijk in de commissie moeten worden behandeld. Dat is dubbel werk. Men moet kiezen.

3. Stemming

Het voorstel van resolutie van An Moerenhout, Björn Rzoska, Imade Annouri en Celia Groothedde over het invoeren van praktijktesten op de private huurmarkt in de strijd tegen discriminatie, wordt verworpen met 2 stemmen voor en 9 stemmen tegen.

Kurt DE LOOR,
voorzitter

Tom DE MEESTER,
verslaggever